

in birro usque ad sepulcrum S. Martini, una cum populum turbis, portavit, et dixit, referente *Greg. Turon.*, l. 2, cap. 1: « Sicut istud vestimentum ab ignibus videot illæsum, ita corpus meum a mulieris coitu est impollutum. » Sic imperatrix Cunegunda vomeres candentes, ingemens ex necessitate in qua erat constituta et Deum suæ innocentiae testem invocans, nudo vestigio calcavit, et sine adustionis molestia secura pertransiit. Sic monachus Vallis Umbrosæ inter duos rogos accensos transiit illæsus, anno 1067, ad probandum quod Petrus, episcopus Florentinus, esset simoniacus; *Fleury*, l. 61, n. 27. 5º Immersio in aquam frigidam; qui super aqua manebant, reputabantur rei; *Fleury*, l. 47, n. 30. 6º Ubi agebatur de terminandis litibus, contendentes in singulari prælio decertare tenébantur, et victor jus obtinebat; vel ambo stabant brachiis extensis in forma crucis, dum divinum celebrabatur officium, et qui primus ex aliqua parte movebatur, causa cadebat: hæc probatio dicebatur judicium crucis.

3º Ante singula probationum genera solemnes fiebant preces, benedictiones et Missarum celebrationes, ut videre est apud *Martene*, qui viginti ordines diversos refert, t. II, p. 930 et seq.

4º Nihilominus constat apud omnes hujusmodi probationes in se graviter esse illicitas; nam 1º pertinent ad divinationem, quatenus ad cognoscendum occultum ordinantur; 2º ad tentationem Dei, siquidem miraculum ab eo sine necessitate petebatur: ubi crimen viis naturalibus cognosci non potest, reliquendum est judicio Dei secreta cordium scrutantis; 3º ab Ecclesia fuerunt reprobatae, et Stephanus V sic habet in *Decreti* 2ª parte, causa 2, q. 5, can. 20: « Ferri candardis vel aquæ ferri ventis examinatione confessionem extorqueri a quolibet sacri non censem canones. »

5º Si ergo quidam Sancti, ut S. Brixius, sancta Cunegunda, monachus Vallis Umbrosæ, suam innocentiam ant veritatem allegatam tali judicio miraculose probaverint, dicendum est eos ex speciali Dei instinctu sic egisse,

aut Deum eorum fide vel necessitate in qua erant inculpabiliter constituti commotum, eos a tali periculo eripere voluisse, sicut olim Danielem suseitavit ad liberandam Susannam.

6º Probatio autem per aquas amaras, cui mulier de adulterio suspecta subjiciebatur in veteri Lege ex *Numer.* v. 12 et seq., in nova Lege non existit, nec allegari potest ad ostendendum alias probationes quas Deus non instituit esse licitas.

Punctum secundum. — *De sacrilegio.*

1º *Sacrilegium* in genere definitur: *Violatio rei sacrae*, vel rei sacrae indigna tractatio. *De sacrilegio*, quatenus est peccatum luxuriæ, in speciali dissertatione circa sextum præceptum agimus: nunc igitur nobis agendum est de sacrilegio aliter spectato.

2º Nomine autem rei sacræ intelliguntur persona Deo consecrata per votum aut sacri Ordinis susceptionem, locus divino cultui vel sepulturae ecclesiastice destinatus, et quælibet objecta a personis et locis sacris distincta, quæ divino cultui consecrantur, vel ab Ecclesia sanctificantur, ut vasa, linteamina, reliquiæ, sacræ imagines, etc.

3º Non est dubium quin *violatio rei sacrae* sit peccatum; nam sancta sancte tractanda sunt. Illud peccatum ex genere suo mortale est, quia Deo infert injuriam. Potest tamen fieri veniale defectu advertentiæ, consensus, aut propter materiae levitatem, v. g., si unus assis in ecclesia subripiatur.

4º Omissis iis quæ circa modos hoc peccatum committendi in citata dissertatione diximus, quædam tantum subjungemus de *sacrilegio personali*, locali et reali.

Sacrilegium personale locum habet quando persona Deo consecrata violatur vel peccat, quatenus est consecrata, v. g., si post votum castitatis emissum aliquid turpe dicat aut faciat, aut personam sacram ad id inducat; si clericus in sacris constitutus, monachus aut mo-

nialis percutiatur, adest etiam sacrilegium personale, propter legem Ecclesiæ id prohibentis : secus si ipse perjuraret, si detrahat, furetur, occidat, etc. Olim trahere clericum ad tribunal sacerdotiale, tributa ei imponere, erat sacrilegium personale, propter privilegium ecclesiasticum tunc existens.

Sacrilegium locale est omnis actus quo ecclesia, capella ad divinum cultum in perpetuum destinata, vel cœmeterium polluitur, vel aliquo modo profanatur. Causas pollutionis vide in Tractatu de *Eucharistia*, 2^a parte.

Ad eam speciem referuntur 1° omnia quæ speciale habent cum loci sanctitate aut cum divino cultu repugnantiam, sive ex natura sua, sive ex prohibitione Ecclesiæ, quamvis locum, juxta sacrorum canonum dispositiones, non polluant, aut notorietas aliave conditio desit, ut effractio, spoliatio, incendium loci sacri, eversio altaris; 2° furtum in loco sacro etiam rei non sacrae, idque vi legis ecclesiasticae sic se habentis, in Decreti 2^a parte, causa 17, q. 1, can. 21 : « Similiter sacrilegium » committitur auferendo sacrum de sacro, vel non sacram de sacro, sive sacrum de non sacro; » 3° conclavationes, deambulationes, mercatus, judiciorum sacerdotalium strepitus in aedificio sacro; non vero actus ad ipsam ecclesiam spectantes, v. g., scannorum aliorumque sedium locatio; nec conventus sacerdotalis, ubi rationabilis subest causa et accedit episcopi licentia; sed tunc sacrae species in alium locum decentem transferenda sunt. S. Ligorius dicit, n. 37, aliquam moderatam deambulationem in ecclesia aut privatam comeditionem, etiam sine necessitate, non esse culpam gravem si absit scandalum. 4° Sacra Rituum Cong. per decretum 30 aug. 1701, a Clemente XI die 3 octobr. ejusdem anni approbatum, declaravit « non licere cuicunque, personis regalibus tantum exceptis, ad ecclesias strata sibi deferri facere; » secus cessandum immediate a divinis. Quod nisi servetur, rectores cæterosque ministros ipso facto excommunicationem incurriere, eamque ecclesiam esse pro interdicta. » *Ferraris*, v^o *Ecclesia*, art. 3, n. 25 et 29.

Sacrilegium reale est indigna objecti sacri, a personis et locis distincti, tractatio, v. g., 1° sacramentorum invalida confectio, administratio aut susceptio cum peccato mortali; 2° vasorum et instrumentorum sacrorum profanatio; ut calice uti in convivio, ornamenta benedicta ad usus profanos applicare; non vero ornamenta non benedicta, ut ecclesiæ tapetes, candelabra, pelvum et alia quæ mediate tantum divino cultui serviunt, nisi ex contemptu saltem implicito id fiat, ut si semper vel indifferenter ea sic applicarentur : ita *Busenbaum*, citans *Tamburinum*; idem affirmat dicendum de candelis, ramis, aqua, incenso et similibus benedictis, quia in modicis benedictionibus istis non agitur cum tanto rigore ab Ecclesia, ut patet in pane, ligno, carbonibus benedictis, etc.; 3° indigna sacrarum imaginum et reliquiarum tractatio; 4° Scripturæ sacrae abusus, ad stabiliendos errores, ad exprimendas res turpes, verba ejus ad *scurrilia, fabulosa, vana, adulaciones, detractiones, superstitiones... divinationes, sortes, libellos famosos*, etc., detorquere, ut ait Concil. Trid., sessione 4, in fine : fragmenta autem librorum in quibus verba sacra inscribuntur, ad profanos usus adhibere sine contemptu, non est sacræ Scripturæ profanatio nec prouinde sacrilegium; 5° bonorum Ecclesiæ invasio vel ablatio, piorum legatorum suppressio, et jurium Ecclesiæ defraudatio. 6° Fragmenta vestium sacrarum in usus profanos non sunt convertenda; sed comburenda, ut in Tractatu de *Eucharistia*, 2^a parte, diximus. 7° Furtum reliquiæ etiam parvæ grave est sacrilegium, nisi præsumatur dominum non fore valde contristatum. Ita plures apud S. Ligorium, lib. 3, n. 45. 8° Qui tenetur ex officio curare ut vasa sacra, corporalia aliaque similia sint munda et bene ordinata, sacrilegii fit reus si ea relinquat immunda. 9° Quidam dicunt omne peccatum die Dominicæ vel festiva commissum, malitiam sacrilegii ex circumstantia diei contrahere; sed alii communius negant, nisi notabilis irreverentia cultui divino irrogetur; ut si quis die sexta Majoris hebdomadæ exhiberet comedias,

indicaret saltationem, etc. Sic cum aliis multis *S. Ligoriūs*, l. 3, n. 46.

5º Exprimenda est in confessione species sacrilegii, an sit personale, locale, vel reale, et ejus materia; quia ex circumstantiis persona, loci et objecti saepe nova auditur malitia, vel augetur, et sic qualitas aut gravitas peccati digneſcitur.

Punctum tertium. — *De simonia.*

Simoniæ nomen ortum habet a Simone Mago, qui vi-
dens Apostolos manus imponentes et Spiritum sanctum
conferentes, mirabilem hanc virtutem vili pecuniae pre-
tio emere voluit. Hoc vitium diu antea tamen existit, si-
quidem videmus in Scriptura sacra Balaam a rege Balac
conductum ad maledicendum populo Israel, Num. xxii,
7; Giezi famulum Elisei talentum argenti et vestes mu-
tatorias petentem a Naaman pro sanitate divinitus recu-
perata, IV Reg. v, 22; Jasonem multa talenta offerentem
regi Antiocho pro summo sacerdotio, II Mach. iv, 8; Ju-
dam Christum vendentem, etc.

Breviter dicturi sumus 1º de definitione, divisione et
malitia simoniæ; 2º de variis modis quibus committi
potest simonia; 3º de causis ab ea excusantibus; 4º de
penis contra simoniacos decretis; 5º de obligatione re-
stituendi ex simonia nascente; 6º parvam de beneficiis
appendicem subjungemus.

1º *De definitione et divisione simoniæ.*

1º Simonia communiter definitur, cum *S. Thoma*, 2, q. 100, art. 1: *Studiosa voluntas emendi vel vendendi pretio temporali aliquid spirituale vel spirituali annexum.*

Dicitur 1º *studiosa voluntas*, quia nullum potest esse peccatum sine actu directo vel indirecto voluntatis liberæ seu studiosæ.

Dicitur 2º *emendi vel vendendi*; quibus verbis intelligi-

tur omnis contractus non gratuitus, sive sit nominatus,
sive non nominatus, v. g., do ut des, facio ut facias.

Dicitur 3º *pretio temporali*, id est pecunia aliave qua-
libet re pretio aestimabili. Triplex hujusmodi pretium
distinguitur, scilicet munus a manu, munus ab obse-
quo et munus a lingua. Munus a manu est quælibet
res mobilis vel immobilis pretio aestimabilis et indebita;
munus ab obsequio est quodvis ministerium indebitum
in rebus temporalibus, et præstitum vel præstandum,
ut si episcopus conferat canonicatum clerico quia gessit
vel gesturus est ejus negotia; munus a lingua, per quod
intelliguntur laudes, favores, intercessiones, preces et
alia similia, ut si des alicui pecuniam ut te coram epi-
scopo laudet, pro te intercedat, etc.

Dicitur 4º *aliquid spirituale*, id est, res vel actio sacra
ad cultum Dei vel animæ salutem ordinata, ut gratia,
virtutes, oratio, sacramenta, aut alio modo supernatu-
ralis, ut omnes actus jurisdictionis ecclesiastice, sanatio
miraculosa, etc.

Dicitur 5º *vel ei annexum*, id est, quod ad spirituale
ordinatur, vel ab illo pendet, vel ei conjungitur, ut jus
ad officium ecclesiasticum præsentandi, labor adminis-
trationi sacramentorum necessarius, proventus beneficii.

2º Simonia quam modo definivimus est juris divini na-
turalis et positivi: prohibetur quia mala est in se, ut emp-
tio vel venditio etiam virtualis vel implicita rei sacrae qua-
tal is, v. g., hostiæ consecratæ, sancti chrismatis, sacra-
menti, reliquiæ, etc. Alia est simonia juris ecclesiastici, et
est quælibet pactio etiam implicita, circa spiritualia aut
annexa spiritualibus, a lege ecclesiastica intuitu religio-
nis prohibita. Pactio hujusmodi malitiam simoniæ non
habet ex natura sua, sed tantum ob Ecclesiæ prohibitio-
nem intuitu reverentiae erga res sacras factam. Lex enim
habet vim efficiendi ut ipsius objectum sit materia illius
virtutis ex cuius motivo fertur, inquit *P. Antoine*: sic
communio a non jejunio facta est sacrilegium, quia Eccle-
sia, ex motivo reverentiae, vetuit sumptionem cuiuslibet
rei ante communionem. Unde, v. g., Ecclesia prohibens

permutationem beneficiorum ob periculum simoniæ, et sub poenis in veros simoniacos latis, efficit ut hæc permutatio, privata auctoritate facta, ad simoniam pertineat.

Simonia in genere dividitur in mentalem, in conventionalem, in realem et in confidentialem. Simonia mentalis, ut ordinarie accipitur, non est tantum propositum internum aliquid spirituale aut spirituali annexum pro temporali vel aliter contra Ecclesiæ legem dandi aut accipiendi, sed actio externa facta ex intentione simoniaca exterius non apparente, v. g., si quis obsequiose serviat episcopo *principaliter* ex intentione canonicatum vel alium titulum ecclesiasticum obtinendi.

Simonia conventionalis ea est quæ fit cum externa conventione expressa vel tacita dandi vel accipiendi quidquam spirituale aut spirituali annexum pro temporali, aut aliter contra Ecclesiæ legem. Potest esse pure conventionalis, si nempe, pactione facta, nihil traditum fuerit; et semirealis, si videlicet ex una parte tantum objectum promissum, sive spirituale pro temporali, sive temporale pro spirituali traditum fuerit.

Simonia dicitur realis quando ex utraque parte est completa per reciprocam traditionem, saltem inchoatam, spiritualis aut spirituali annexi, pro temporali aut aliter, contra Ecclesiæ prohibitionem.

Simonia confidentialis in eo consistit, ut quis postulatione, commendatione vel alia ratione, alteri procuret beneficium, v. g., episcopatum, canonicatum, parochi officium, cum pacto ut titularis pensionem vel aliquos fructus ex eo procuranti vel aliæ personæ praestet, aut ipsum beneficium ad talem personam transmittendum curet, demissione in tempore opportuno, rogatione aut alia via. Dicitur confidentialis, quia procurator bonæ fidei secum pactizantis confidit.

3º Simonia est peccatum religioni oppositum et gravissimum, idque patet 1º ex Scriptura sacra, nempe ex verbis Christi ad Apostolos, Matth. x, 8 : *Gratis accepisti, gratis date*; et ex verbis B. Petri ad Simonem Magum respondentis, Act. viii, 20, 23 : *Pecunia tua tecum sit in*

perditionem... in felle enim amaritudinis et obligatione ini-quitutis video te esse. Hæc verba grandem evidenter significant iniquitatem; 2º ex jure canonico; multa enim citari possent concilia, multa summorum Pontificum decreta, et in primis Decret. 2ª part., causa 1, q. 1, can. 5, 7, 21 et 27, ubi dicitur simoniam esse « piaculare flagitium, execrabilis flagitium; simoniacos comparandos esse Judæ proditori, qui Judæis Dei occisoribus Christum vendidit, et omnia crimina ad comparationem simoniaca hæresis quasi pro nihilo reputari; » 3º ratio ne; sola quippe natura dictat sumnum esse malum res spirituales, de liberali manu Dei pendentes, omnia temporalia incomparabiliter superantes, arbitrio hominum ac æstimationi eo modo subjicere. Ergo.

4º *Notandum* simoniam juris humani seu ecclesiastici per legitimam summi Pontificis dispensationem tolli pos se; nam summus Pontifex a lege ecclesiastica dispense sare potest: at, lege sublata, tollitur objectum simoniæ juris ecclesiastici. Verum malitia simoniæ juris naturalis et divini nulla dispensatione aut concessione tolli potest, quia in natura rerum fundatur. Nec in ea datur parvitas materiae; quantumvis enim parva sit res spiritualis quæ venditur aut emitur, gravis injuria Deo infertur.

Vix etiam concepi potest quod in simonia juris ecclesiastici dari possit materiae parvitas. Attamen quidam affirmant ut probabile, et rationem afferunt quod in ea simonia non accipiatur temporale tanquam rei spiritua lis pretium, sed contra Ecclesiæ prohibitionem: peccatum igitur est directe contra Ecclesiæ præceptum, in quo dari potest materiae parvitas.

2º *De variis modis quibus simonia juris naturalis seu divini committi potest.*

Est simonia juris divini, naturalis et positivi in sequentibus casibus :

1º Dare vel accipere pecuniam aut quid pretio æstima bile tanquam pretium sacramentorum, sacramentalium,

sacrarum reliquiarum, pro quavis potestate spirituali, ordinis vel jurisdictionis, pro aliquo ejus actu, pro usu gratiarum gratis datarum, v. g., pro applicanda indulgentia crucifixis, coronis deprecatoriis, pro precibus, divinis officiis, Missa celebranda, pro concione pronuntianda et etiam præparanda, pro catechismo aliave functione spirituali : nam hæc omnia ad finem supernaturalem ordinantur : pretio igitur æstimari non possunt quin vilescant et gravis injuria Deo inferatur. Contra vero pretium statuere, dare, aut accipere pro docenda theologia, explicanda Scriptura sacra, non est simonia, quia hæc ad finem supernaturalem non primario ordinantur.

2º Aliiquid pretio æstimabile dare aut accipere pro beneficio ecclesiastico, ut canonicatu vel parochi titulo; vel pro officio spirituali cui annexum est temporale, v. g., pro officio vicarii generalis, capellani in collegio vel in monasterio, etc.; nam beneficia et illa temporalia ad obeunda munia ecclesiastica sunt constituta, ut ait *Bonifacius VIII*, in Sexto Decret. tit. 4, c. ultimo, et Conc. Trid., sess. 21, de Reform. c. 3 : ergo is solus habet jus ad illa percipienda, cui committitur potestas officium spirituale exercendi. Unde episcopus tale beneficium vel officium alteri determinato conferre non tenetur; verum si conferat, gratis conferre obligatur. Si objiciatur calicem consecratum vendi posse ratione materiæ, respondetur admitti non posse paritatem, quia calix suum habet valorem independenter a consecratione et ante consecrationem, beneficium vero aliudve temporale emolumenatum pro officio spirituali constitutum, ab ipso spirituali officio separari non potest. Unde facile concipitur quod in venditione calicis solum temporale sit objectum contractus; non autem videtur quomodo, vendito beneficio vel jure ad temporale emolumenatum, non ipsum venderetur spirituale. Ergo.

3º Quælibet transactio in spiritualibus rebus vel in beneficiis pro aliquo temporali pretio facta, v. g., pensio alimentaria, quædam munera, obsequia, oblectamenta stipulata et vi conventionis debita, aut etiam quæ collationis vel acceptationis beneficii aut spiritualis officii ve-

objecti fuissent motiva. Patet ex dictis; tunc enim datur temporale pro spirituali.

4º Aliiquid dare vel exigere tanquam pretium admissionis unius personæ ad ingressum monasterii, ad induendum novitiatus habitum, ad emitenda vota; quia hæc sunt spiritualia, quæ pro temporali commutarentur. Nec aliiquid exigere, dare aut accipere liceret titulo sustentationis, si monasterium sufficientia possideret bona; nam, ex mente fundatorum et Ecclesiæ constitutione, jus ex bonis monasterii vivendi annexum est professioni religiosæ, sicut jus percipiendi fructus beneficii annexum est officio spirituali.

5º Post collatum spirituale aut spirituale annexum, aliiquid, sine antecedente pacto, exigere, dare aut accipere, ut pretium, mercedem vel compensationem; nam ipso facto spirituale pretio temporali æstimatur. Unde SS. Patres, et jus canonicum, Decretal. I. 4, tit. 3, cap. 39, actionem Giezi pecuniam pro curatione lepræ miraculose facta petentis arguunt simoniæ.

6º Aliiquid dare vel accipere pro locatione rei sacrae: nam res sacra sic locata, vel ad usum sacrum adhibetur, et tunc daretur spirituale pro temporali: vel ad usum profanum, et ejus sanctitas violaretur.

7º Aliiquid exigere, dare aut accipere pro labore ad exercendam functionem sacram necessario et intrinseco, v. g., pro tempore requisito, pro fatigatione subeunda in cantando, concionando, ad ægrotum eundo ut sacramenta ei conferatur, etc.; nam hujusmodi labor vendi non potest, quin res spiritualis, cui necessario annexitur, vendi censeatur. Idem dicendum est de actionibus ad functionem sacram necessario prærequisitis, puta de paratione et studio ad concionem.

8º Dare vel accipere pretium pro absolutione a peccatis vel a censuris, pro dispensatione in voto, juramento, impedimento matrimonii, proclamatione bannorum, irregularitate, etc.; reipsa enim daretur temporale pro spirituali. Item omissio spiritualis officii pro temporali dato vel promisso, est simoniaca, quia tunc judicatur esse qui

dam potestatis spiritualis usus ob pretium determinatus.
Vide S. *Ligorium*, l. 3, n. 97.

9º Beneficium vel officium ecclesiasticum dare vel procurare consanguineo, affini vel amico, propter carnalem vel naturalem affectionem, peccatum quidem esset, propter recti ordinis inversionem; sed non foret simonia, quia nihil temporale pro spirituali traditur nec promittitur: at si conferens vel procurans speraret fore ut inde fieret honoratior, potentior, opulentior, vel ut familia ejus evaderet beatior, etc., simonia esset, siquidem aliquid pretio æstimabile pro spirituali acquireretur.

10º Temporale pro spirituali promittere sine animo præstandi est gravis deceptio, et ad simoniæ mentalem alterius cooperatio. Si quis officium spirituale pro temporali promisso intendat obtinere, est simonia saltem mentalis. Item suscipere ordines principaliter ob emolumenta temporalia quæ sperantur.

3º *De modis quibus simonia juris ecclesiastici committitur.*

Sæpe in eodem actu invenitur simonia juris divini et simonia juris humani, quia Ecclesia ex motivo reverentiae prohibet actus jure divino naturali et positivo jam prohibitos. In sequentibus autem casibus est simonia tantum juris humani:

1º Beneficia commutare sine auctoritate prælati, nullo interveniente pretio: si interveniret pretium, esset simonia juris divini, ut supra diximus; non interveniente pretio, non datur spirituale pro temporali, ac proinde non est simonia, nisi propter Ecclesiæ prohibitionem in Decretal. l. 8, tit. 10, cap. 5, contentam. Unde, ex eodem capite, accedente episcopi consensu, permuatio fieri potest.

2º Beneficia resignare cum pacto ut resignarius suum beneficium tertio cedat, vel cum confidentia accessus aut regressus quæ in Gallia locum nunc habere non possunt. Concil. Trid., sess. 24, de Reform. cap. 7.

3º Aliiquid dare vel accipere, non pro ipso examine,

quod esset simonia juris divini, sed occasione examinis ad curam pastoralem, v. g., quando parochi nominantur in concurso, ex Concil. Trid. sess. 24, de Reform. cap. 18.

4º Aliiquid accipere etiam sponte oblatum occasione collationis Ordinum vel litterarum ordinationis, juxta dispositionem Concil. Trid., sess. 21, de Reform. cap. 1. In quibusdam locis tamen aliiquid exiguum accipi solet, ab episcopi secretario, occasione litterarum ordinationis. Dicimus *occasione collationis Ordinum vel litterarum ordinationis*; si quid enim pro ipsis Ordinibus vel litteris daretur aut acciperetur, simonia esset juris divini, cum spirituale pro temporali concederetur.

5º Vendere vel emere officium procuratoris vel oeconomici alicujus ecclesiæ, sub quo nomine *Fagnanus* intelligit etiam sacristam, ex Decreto, 2^a part., causa 1, q. 3, cap. 8.

6º Venditio sancti chrismatis, etiam secundum suam speciem physicam spectati, ut in Decreto, 2^a part., causa 1, q. 1, can. 102, statuitur. Usus tamen receptus videtur ut ecclesia cathedralis aliiquid ab ecclesiis particularibus accipiat pro compensandis sumptibus quos in emenda materia consecranda fecit.

7º Venditio coronarum vulgo sanctæ Brigitæ benedictarum, ex bulla Clementis XI, diei 22 septembris 1714, et decreto S. Cong. Indulg. a Bened. XIV die 9 februarii 1743 confirmato. Estimamus tamen eum qui coronas pro quibusdam personis emisset, easque sacerdoti approbato benedicendas præsentasset, restitutionem pretii a se soluti recipere posse, quia non esset præcise eas vendere.

4º *De causis seu titulis a simonia excusantibus.*

Quamvis nunquam liceat, ne quidem per summi Pontificis vel concilii generalis dispensationem, aliiquid temporale pro spirituali dare aut accipere, fieri tamen potest ut quidquam temporale occasione spiritualis licite accipiatur, videlicet ex aliis titulis simoniae extrinsecis.